

Den foreslåede ændring af retsvirkningslovens § 28 indebærer, at ægtepagter om særeje ikke længere automatisk skal gælde både i tilfælde af separation/skilsmisse og i tilfælde af dødsfald. Der åbnes således mulighed for, at ægtefæller kan fastsætte, at en bestemmelse om særeje kun skal gælde, såfremt ægteskabet ophører ved separation/skilsmisse.

Ægtepagter, der er oprettet inden lovens ikrafttræden, må efter Justitsministeriets opfattelse anses som ægtepagter, der fastsætter fuldstændigt særeje, jf. den foreslåede bestemmelse i § 28, stk. 1, nr. 2. Ægtefæller vil imidlertid efter lovforslagets gennemførelse kunne ændre denne bestemmelse til alene at angå skilsmissesæreje, ligesom der i samme omfang som efter den gældende retstilstand vil være mulighed for at ophæve en bestemmelse om særeje, således at der fremtidig er fælleseje, jf. den foreslåede bestemmelse i § 28 b.

Med hensyn til ægtepagter, der først oprettes efter gennemførelsen af lovændringen, kan man forestille sig, at der vil kunne opstå tvivl om rækkevidden af en bestemmelse om »særeje«, såfremt der ikke er taget udtrykkelig stilling hertil i ægtepagten. Det forudsættes ved lovforslaget, at udgangspunktet for fortolkningen i sådanne tilfælde vil være, at der er aftalt skilsmissesæreje, medmindre det klart fremgår af ægtepagtens ordlyd, at der skal være fuldstændigt særeje i den forstand, hvori dette udtryk anvendes i den foreslåede § 28, stk. 1, nr. 2.

Af de foreslåede bestemmelser i § 28 a og § 28 b følger, at tredjemand som hidtil kan bestemme, at arv eller gave fra den pågældende skal tilhøre modtageren som særeje. En sådan bestemmelse skal ligesom efter nugældende ret respekteres af ægtefællerne, medmindre gave giver eller arvelader har åbnet mulighed for, at særejebestemmelsen kan ændres af ægtefællerne.

Såfremt en tredjemand efter gennemførelsen af lovændringen måtte træffe bestemmelse om, at gave eller arv skal tilhøre en ægtefælle som »særeje« uden at præcisere, om der herved er tænkt på skilsmissesæreje eller fuldstændigt særeje, forudsættes det ved lovforslaget, at udgangspunktet for fortolkningen af denne bestemmelse er, at der alene sigtes til skilsmissesæreje, jf. den foreslåede regel i § 28, stk. 1, nr. 1. Udtrykket »fuldstændigt særeje« skal således være anvendt, for at man kan antage, at bestemmelsen indebærer, at gaven eller arven skal være fuldstændigt særeje i den forstand, hvori dette udtryk anvendes i den foreslåede § 28, stk. 1, nr. 2.

Da tredjemands testamentariske bestemmelse om særeje i langt de fleste tilfælde må antages at være truffet primært med henblik på en eventuel separation/skilsmisse, må der efter Justitsministeriets op-

fattelse tilsvarende som udgangspunkt være en formodning for, at en testamentsbestemmelse om »særeje« truffet af tredjemand inden lovændringens gennemførelse skal forstås som skilsmissesæreje. Arv, der falder efter en person, der er død inden ikrafttrædelsen af lovændringen, må dog naturligvis behandles efter de hidtil gældende regler, der også må regulere forståelsen af særejebestemmelser i uigenkaldelige testamenter oprettet inden lovens ikrafttræden. Er en gave overgivet inden lovens ikrafttræden med klausul om, at gaven skal være særeje for modtageren, vil det også være de hidtidige regler, der er afgørende.

Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger pkt. 9.

Til nr. 11.

Med den foreslåede ændring af retsvirkningslovens § 42 er der ikke tilsigtet nogen realitetsændring af bestemmelsens indhold. Under hensyn til den foreslåede bestemmelse i retsvirkningslovens § 28, hvorefter der kan træffes aftale om skilsmissesæreje eller fuldstændigt særeje, er det fundet nødvendigt at præcisere, at hvad der efter en indgivelse af bosondringsbegæring udlægges en ægtefælle på skifte eller tilfalder vedkommende, bliver dennes fuldstændige særeje. Der er ikke herved taget stilling til retstilstanden mellem ægtefæller, hvor en bosondring er gennemført på grund af samlivsophævelse, og hvor ægtefællerne genoptager samlivet.

Til § 10

Til nr. 1.

Der er med den ændrede formulering af § 62, stk. 3, i arveloven ikke tale om nogen realitetsændring af bestemmelsens indhold. Under hensyn til den foreslåede regel i ægteskabslovens § 28, stk. 1, hvorefter der kan træffes aftale om skilsmissesæreje (§ 28, stk. 1, nr. 1), eller fuldstændigt særeje (§ 28, stk. 1, nr. 2), er det imidlertid fundet nødvendigt at præcisere, at båndlagt arv er fuldstændigt særeje, således som dette er defineret i den foreslåede bestemmelse i retsvirkningslovens § 28, stk. 1, nr. 2.

Begrebet »særeje« optræder også andre steder i lovgivningen inden for Justitsministeriets område. Dette gælder både i arveloven og i skifteloven, erstatningsansvarsloven, retsvirkningsloven samt i ægteskabsloven. Det er imidlertid ikke fundet fornødent, men tværtimod lovt teknisk uhensigtsmæssigt, at foretage ændringer i bestemmelserne i disse love, hvor ordet »særeje« optræder, idet indholdet af reglerne efter Justitsministeriets opfattelse ikke giver anledning til fortolkningstvívil om, hvorvidt begrebet